

Agroforestry & gemeentelijke overheden

Gemeenten aan zet in het mogelijk maken van veerkrachtige regionale voedselsystemen

Sander Bosman, gemeente Brummen

Gemeente Brummen

Agroforestry in de gemeente Brummen

Agroforestry en Agro ecologische initiatieven passen bij **een integrale benadering** van landschap, landbouw, klimaat-doelstellingen, biodiversiteit, cultuurhistorie en plattelands-economie. Brummen kiest hiermee voor oplossingsgericht **stelsel-denken**.

Nieuwe initiatieven zoals productiegerichte en publieksgerichte voedselbossen en agro ecologische landbouw kunnen hierdoor in Brummen landen. In het gebiedsproces natuurinclusieve Landbouw worden ontwikkelingen als agroforestry bij **bestaande boerenbedrijven** onderzocht, gestimuleerd en ondersteund.

Concrete projecten/activiteiten

- Beleidsmatig agroforestry beschouwen als vorm van landbouw, inclusief functie ondersteunende beplanting.
- Opzet netwerk voor korte ketens in voedselvoorziening om regionale afzet te bespoedigen.
- Fiche platform Natuurinclusieve landbouw Gelderland (gemeente), Gebiedsproces Natuurinclusieve landbouw (provincie)
- Natuurinclusieve landbouw projecten zoals verschillende soorten voedselbossen, hopproductie, appelcidergaard, onderzoeken naar innovatieve bulk-gewasteelt (o.a. eiwit en vezel), noten- en diervoedergewassen productie
- Samenwerking met lokale (bewoners)initiatieven, Landschapsnetwerk Brummen, Voedselcoöperatie IJsselmarke, agrarische gebiedscoöperatie i.o., de Cleantech Regio, provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en Netwerk Agro Forestry.

Ervaringen en uitdagingen

- Bestemmingsplannen verouderd waardoor eenzijdig gericht op intensieve landbouw en schaalvergroting.
- Verkokering in beleid, vaak gericht op eigen uitvoering. Noodzaak integrale verbinding tussen diverse opgaven voor creëren kansen.
- Proactief inspelen op participatie van lokale initiatieven, belangengroepen en menselijke maat terugbrengen.

Figuur 1. Voedselbossen, met verschillende functies, doelstellingen en productie.

Figuur 2. Diverse oogsten, nieuwe productie methoden en afzetkanalen, regionale veerkracht.

Figuur 3. Agroforestry, landbouw met bomen

Take home messages

- Agroforestry biedt **aanvullend perspectief** voor bestaande en nieuwe agrarische ondernemingen. Het **draagt bij aan doelstellingen** op het gebied van klimaatdoelen, waterbeheer, biodiversiteit, levende bodem, Co2 vastlegging en lokale biobased bouwmaterialen.
- Transitie naar integrale verbondenheid tussen natuur en landbouw is **kennis intensief** en vraagt om **denken in systemen en netwerken**.
- Succesvol samenwerken met lokale initiatieven, **participatie serieus nemen**, ga in gesprek met pioniers en transitiedenkers en doeners.
- **Biedt ruimte voor "bottom-up" benadering:** Deze transitie ontstaat vanuit samenwerken, samen leren en samen groeien.
- Onbekend maakt onbemind, bereid je voor op scepsis en vragen maar ook op enthousiasme en nieuwe perspectieven.
- Vorm als gemeente niet de grootste hindernis voor landbouwvernieuwing, maar **geef innovatie ruimte**.

Figuur 4. Agroforestry als onderdeel van grotere agroecologische systemen.

Figuur 5. Dieren en bomen, een natuurlijke combinatie?

Gemeente Brummen
Postbus 5, 6970AA Brummen
Contact: s.bosman@brummen.nl
T + 31 (0)575 56 82 57, M +31 (0)6 40 75 59 17
www.brummen.nl

Wageningen University & Research
Edelhertweg 1, 8219PH LELYSTAD
Contact: maureen.schoutsen@wur.nl
T + 31 (0)320 291 640, M +31 (0)6 231 94 687
www.wur.nl/agroforestry